

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 mai 2005

PROJET DE LOI

modifiant les articles 648, 652, 655 et 656 du Code judiciaire, en vue d'organiser un dessaisissement simplifié du juge qui pendant plus de six mois néglige de juger la cause qu'il a prise en délibéré

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. MALMENDIER

Art. 5

Compléter cet article comme suit:

Abis) Il est inséré un alinéa nouveau entre les alinéas 5 et 6, rédigé comme suit:

«Toutefois, en cas de demande de dessaisissement formée sur base de l'article 652, la Cour statue immédiatement à moins qu'elle n'autorise le chef de corps et le juge concerné à déposer un mémoire à bref délai.».

Document précédent :

Doc 51 **1662/ (2004/2005)** :
001 : Projet transmis par le Sénat.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 mei 2005

WETSONTWERP

tot wijziging van de artikelen 648, 652, 655 en 656 van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op de invoering van een vereenvoudigde onttrekking van de zaak aan de rechter die gedurende meer dan zes maanden verzuimt de zaak die hij in beraad heeft genomen, te berechten

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER MALMENDIER

Art. 5

In dit artikel de volgende bepaling invoegen:

«Abis) Tussen het vijfde en het zesde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidend als volgt:

«In geval van vordering tot onttrekking op grond van artikel 652 van het Gerechtelijk Wetboek beslist het Hof van Cassatie echter onmiddellijk, tenzij het de korpschef en de betrokken rechter toestaat op korte termijn een memorie neer te leggen in het Hof.».

Voorgaand document :

Doc 51 **1662/ (2004/2005)** :
001 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.

JUSTIFICATION

L'article 652 du Code judiciaire prévoit que le procureur général près la cour d'appel demande le dessaisissement du juge qui a négligé pendant plus de six mois de juger la cause qu'il a prise en délibéré.

La procédure qui en résulte devant la Cour de cassation est conforme aux règles applicables en cas de dessaisissement pour cause de suspicion légitime.

La Cour de cassation explique, dans son rapport annuel 2003 (page 591) cette procédure qu'elle qualifie de «compliquée»: «La Cour décide d'abord si la requête n'est pas manifestement irrecevable. Ensuite le président du tribunal ou de la cour doit faire une déclaration sur l'opportunité du dessaisissement; les parties à la cause peuvent déposer des conclusions et enfin la cause est fixée à une audience publique de la Cour. L'avocat général conclut, les parties peuvent plaider et la Cour rend son arrêt. Tout cela va de pair avec un grand nombre de formalités, d'envois, d'avertissements qui, à la fois, prennent beaucoup de temps et sont onéreux, dans des cas où les parties ont déjà perdu un temps précieux.».

Elle conclut en indiquant que ces formalités ne sont pas du tout nécessaires en cas de demande de dessaisissement formée sur base de l'article 652 du Code judiciaire. Elle suggère de «supprimer les formalités particulières prévues par l'article 656 du Code judiciaire pour cette demande de dessaisissement spécifique et de permettre à la Cour de décider de plano avec la possibilité supplémentaire que si la Cour ne statue pas immédiatement, elle peut aussi autoriser que le chef de corps et le juge concerné déposent un mémoire à bref délai devant la Cour.».

Les auteurs de l'amendement proposent d'organiser à l'article 656 du Code judiciaire une dérogation à la procédure organisée en cas de demande de dessaisissement formée sur base de l'article 652 du Code judiciaire en permettant à la Cour de statuer immédiatement à moins qu'elle n'autorise le chef de corps et le juge concerné à déposer un mémoire à bref délai.

N° 2 DE M. MALMENDIER

Art. 6

Remplacer cet article comme suite:

«Art. 6. — À l'article 658 du même Code modifié par la loi du 12 mars 1998, sont apportées les modifications suivantes:

VERANTWOORDING

Artikel 652 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat wanneer de rechter gedurende meer dan zes maanden verzuimt de zaak te berechten die hij in beraad heeft genomen, de procureur-generaal bij het hof van beroep vordert dat die zaak hem wordt onttrokken.

De procedure die daaropvolgend voor het Hof van Cassatie wordt gevoerd, volgt de regels die toepasselijk zijn bij een onttrekking wegens gewettigde verdenking.

Het Hof van Cassatie bestempelt die procedure als «omslachtig» en geeft in zijn jaarverslag 2002-2003 (op bladzijde 237 van de elektronische versie) het volgende aan: «Het Hof beslist eerst of de vordering tot onttrekking «niet kennelijk onontvankelijk» is. Vervolgens moet de voorzitter van de rechtbank of van het hof een verklaring afleggen over de opportuniteit van de onttrekking; de partijen in het geding mogen een conclusie neerleggen en tenslotte wordt de zaak gebracht op een openbare terechtzitting van het Hof. De advocaat-generaal concludeert, de partijen mogen pleiten en het Hof wijst een arrest. Alles gaat gepaard met een groot aantal formaliteiten, verzendingen, verwittigingen die even tijdrovend als kostelijk zijn, in gevallen waar de partijen reeds heel wat tijd verloren hebben.».

Het Hof van Cassatie besluit dat die formaliteiten helemaal niet nodig zijn bij een vordering tot onttrekking op grond van artikel 652 van het Gerechtelijk Wetboek. Het Hof stelt voor «de bijzondere formaliteiten die bepaald worden in artikel 656 van het Gerechtelijk Wetboek buiten werking te stellen voor die specifieke vordering tot onttrekking en aan het Hof toe [te] laten *de plano* te beslissen, met de bijkomende mogelijkheid dat, als het Hof niet onmiddellijk beslist, het ook kan toelaten dat de korpsoverste en de betrokken rechter op korte termijn een memorie neerlegt in het Hof.».

De indiener van dit amendement stelt voor in artikel 656 van het Gerechtelijk Wetboek te voorzien in een afwijking van de procedure die geldt in geval van vordering tot onttrekking op grond van artikel 652 van het Gerechtelijk Wetboek, door het Hof van Cassatie toe te staan onmiddellijk te beslissen, tenzij het de korpchef en de betrokken rechter toestaat op korte termijn een memorie neer te leggen in het Hof.

Nr. 2 VAN DE HEER MALMENDIER

Art. 6

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 6.— Aan artikel 658 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 12 maart 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) A l'alinéa 2, les mots «ressortissant à la même cour d'appel ou à la même cour du travail» sont supprimés;

2) L'article est complété par l'alinéa suivant:

«Dans l'hypothèse visée à l'article 648, 4°, le chef de corps du magistrat nouvellement saisi veille à ce que la cause soit fixée dans le mois de la notification de l'arrêt de dessaisissement, au besoin, à une audience spécialement consacrée à cet effet.».

JUSTIFICATION:

L'article 658 du Code judiciaire dispose que lorsque la Cour de cassation ordonne le dessaisissement, le renvoi est fait d'un tribunal à un autre tribunal ressortissant à la même cour d'appel ou à la même cour du travail.

La Cour de cassation, dans son rapport annuel 2003 (page 591) indique que «le renvoi à un tribunal du même ressort n'est pas toujours une bonne solution parce qu'il est souvent préférable en vue d'une bonne administration de la justice, que la cause soit instruite par un tribunal d'un ressort tout à fait différent.».

Les auteurs de l'amendement suggèrent de donner suite à la recommandation de la Cour en permettant qu'elle puisse librement ordonner le renvoi à un autre tribunal, sans imposer que le renvoi soit fait à un tribunal du même ressort. Ils proposent dès lors de supprimer cette limitation contenue dans la loi à l'article 658, alinéa 2, du Code judiciaire.

Jean-Pierre MALMENDIER (MR)

1) in het tweede lid worden de woorden «die ressorteert onder hetzelfde hof van beroep of hetzelfde arbeidshof» weggelaten;

2) het artikel wordt aangevuld met het volgende lid :

«In het in artikel 648, 4°, bedoelde geval ziet de korpschef van de magistratuur naar wie de zaak wordt verwezen, erop toe dat er binnen de maand van kennisgeving van het arrest van onttrekking een rechtsdag wordt bepaald, zo nodig op een zitting die hieraan speciaal is gewijd.».

VERANTWOORDING

Artikel 658 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat wanneer het Hof van Cassatie de onttrekking van een zaak gelast, de verwijzing geschiedt van een rechtbank naar een andere die ressorteert onder hetzelfde hof van beroep of hetzelfde arbeidshof.

In zijn jaarverslag 2003 (blz. 264) stipt het Hof van Cassatie het volgende aan : «Verwijzen naar een rechtbank van hetzelfde ressort is niet altijd een goede oplossing omdat in heel wat omstandigheden het veel beter is voor een goede rechtsbedeling de zaak volledig uit de sfeer van het ressort te halen.».

De indiener van dit amendement suggereert dan ook uitvoering te geven aan de aanbeveling van het Hof door het in staat te stellen vrijelijk de verwijzing naar een andere rechtbank te gelasten, zonder daarbij op te leggen dat de verwijzing naar een rechtbank van hetzelfde ressort dient te geschieden. Daarom stelt hij voor deze in artikel 658, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek vervatte bepaling weg te laten.